

Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych w nowej ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu

Michał Klimowicz

Adwokat w Leśnodorski Ślusarek i Wspólnicy

Magdalena Wojtkowiak

Stażystka w Leśnodorski Ślusarek i Wspólnicy

---

13 lipca 2018 r. wejdzie w życie ustawa z 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2018 r., poz. 723). Ma ona na celu zwiększenie efektywności działania systemu zapobiegania praniu pieniędzy, a także dostosowanie polskich regulacji z tego zakresu do standardów międzynarodowych.

W stosunku do dotychczasowej ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu rozszerzona została definicja beneficjenta rzeczywistego. Ustawa przyjmuje, że beneficjentem rzeczywistym będzie osoba, która sprawuje bezpośrednią bądź pośrednią kontrolę nad klientem, mająca decydujący wpływ na podejmowane przez niego działania. Kontrola może mieć charakter prawny, mający swoje źródło np. w prawie własności, w prawach o charakterze udziałowym lub faktyczny, w postaci nieformalnego uzależnienia klienta od innej osoby.

W odniesieniu do klientów będących osobami prawnymi innymi niż spółki, których papiery wartościowe są dopuszczone do rynku regulowanego i podlegają obowiązkowi ujawniania informacji, za beneficjenta uznaje się również osobę fizyczną posiadającą prawo własności do więcej niż 25% ogólnej liczby akcji lub udziałów w danej osobie prawnej. Zakresem definicji beneficjenta rzeczywistego są także objęte osoby fizyczne mające więcej niż 25% ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym klienta. Dotyczy to także osób uprawnionych do głosu na podstawie prawa zastawu, użytkownika czy porozumienia z innymi uprawnionymi do głosu. Jeżeli kontrolę nad klientem sprawuje osoba fizyczna posiadająca w stosunku do danej osoby prawnej uprawnienia jednostki dominującej, ją także uznaje się za beneficjenta rzeczywistego. Jeżeli w przypadkach powyższych nie będzie możliwe ustalenie osób fizycznych spełniających

przesłanki zakwalifikowania ich jako beneficjentów rzeczywistych lub powstaną co do tego wątpliwości, za beneficjentów rzeczywistych uznawane będą osoby fizyczne zajmujące wyższe stanowiska kierownicze w strukturze podmiotu. W przypadku gdy klientem jest trust, wówczas za beneficjenta rzeczywistego uznaje się założyciela, powiernika, nadzorcę, beneficjenta oraz inną osobę sprawującą kontrolę nad trustem. Natomiast jeżeli klientem jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, w stosunku do działań, której nikt nie sprawuje kontroli, taki klient jest jednocześnie beneficjentem rzeczywistym.

Na gruncie poprzedniej ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu instytucje obowiązane miały jedynie działać z zachowaniem należytej staranności, w celu identyfikacji beneficjenta rzeczywistego. **Po wejściu w życie nowych przepisów będzie je obciążać obowiązek zidentyfikowania beneficjenta rzeczywistego, zweryfikowania jego tożsamości albo w przypadku, gdy beneficjentem jest osoba prawna, ustalenia jej struktury własności i kontroli.**

Żeby zwiększyć bezpieczeństwo obrotu, ułatwić weryfikacje struktur osób prawnych w sposób obiektywny oraz przetwarzanie informacji o beneficjentach rzeczywistych, **ustawa przewiduje utworzenie Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych. Zgodnie z ustawą w Polsce taki rejestr będzie funkcjonował od 13 października 2019 r.**

Począwszy od 13 października 2018 r. niżej wymienione podmioty będą miały obowiązek zgłaszania do rejestru informacji o swoich beneficjentach rzeczywistych:

- 1) spółki jawne;
- 2) spółki komandytowe;
- 3) spółki komandytowo-akcyjne;
- 4) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością;
- 5) spółki akcyjne, z wyjątkiem spółek publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

Zgłoszenia do rejestru dokonywać będą osoby uprawnione do reprezentacji spółki. Powinno ono obejmować dane identyfikacyjne spółek (nazwę, formę organizacyjną, siedzibę, nr KRS, nr NIP) oraz dane identyfikacyjne beneficjenta rzeczywistego oraz członka organu lub współnika uprawnionego do reprezentowania spółek (imię, nazwisko, PESEL, państwo zamieszkania, informację o wielkości i charakterze udziału lub uprawnień przysługujących beneficjentowi rzeczywistemu). **Zgłoszenia należy dokonać, za pośrednictwem strony internetowej dedykowanej do obsługi rejestru, w terminie 7 dni, od dnia wpisu spółki do KRS.** Z kolei podmioty, które będą już wpisane do KRS w dacie uruchomienia rejestru (tj. 13 października 2019 r.), mają obowiązek złożyć wymagane informacje do rejestru w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie przepisów dotyczących rejestru. (tj. do 13 kwietnia 2020 r.)

Rejestr jest jawny, dostępny publicznie, nieodpłatny, a informacje w nim zawarte korzystają z domniemania prawdziwości, mogą być także przetwarzane bez zgody beneficjenta. Osoba

dokonująca zgłoszenia i aktualizacji danych ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną zgłoszeniem nieprawdziwych/niepełnych danych lub uchybienie terminowi zgłoszenia.

Jeżeli spółki zobowiązane do zgłoszenia informacji nie dopełnią tego obowiązku, w wymaganym terminie będą podlegać karze w wysokości 1 000 000 złotych.